

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 14.11.2006
KOM(2006) 693 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o znížení administratívneho zaťaženia, zjednodušení a stanovení priorit
v oblasti štatistiky Spoločenstva**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o znížení administratívneho zaťaženia, zjednodušení a stanovení priorit v oblasti štatistiky Spoločenstva

1. Úvod

V oznámení „Lepšia právna úprava pre rast a zamestnanosť“ (KOM(2005) 97) z marca 2005 bolo zjednodušenie označené za prioritu EÚ. Je reakciou na požiadavku Európskeho parlamentu a Rady zjednodušiť a zlepšiť kvalitu právnych predpisov EÚ. Toto opatrenie je neoddeliteľnou súčasťou nového zamerania Lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť. Cieľom politiky lepšej právnej úpravy EÚ je zlepšiť právnu úpravu tak, aby sa zvýšil prínos pre občanov, minimalizovali náklady v súlade so zásadou proporcionality a subsidiarity a znížilo administratívne zaťaženie podnikov, najmä malých a stredných podnikov (MSP). V tejto súvislosti Komisia už čoskoro predstaví nové oznámenie o všetkých aspektoch týkajúcich sa „lepšej právnej úpravy“.

Aj v oblasti tvorby oficiálnej národnej štatistiky a štatistiky Spoločenstva politické kruhy na všetkých úrovniach (miestnej, národnej a európskej) už určitý čas požadujú zjednodušenie požiadaviek. Podnikateľské združenia takisto viackrát vyjadrili želanie, aby sa zmiernilo zaťaženie spojené so štatistikou.

Komisia (Eurostat) túto diskusiu pozorne sledovala a uvažuje o najlepšom spôsobe, ktorým by pomohla vyriešiť problém z hľadiska nákladov a zaťaženia spojeného so štatistikou Spoločenstva. Komisia prijala 25. mája 2005 Oznámenie Európskemu parlamentu a Rade o nezávislosti, integrite a zodpovednosti národných štatistických úradov a štatistického úradu Európskych spoločenstiev¹, ktoré Rada Ecofin uvítala 7. júna 2005. Toto oznámenie obsahovalo odporúčanie Komisie členským štátom, aby zabezpečili súlad s 15 zásadami kódexu postupov pre európsku štatistiku, ktoré jednomyselne prijal Výbor pre štatistický program 24. februára 2005. Otázka administratívneho zaťaženia sa rieši vo viacerých zásadách kódexu.

Okrem toho Komisia vo svojom oznámení Európskemu parlamentu a Rade „Implementácia Lisabonského programu Spoločenstva: Stratégia pre zjednodušenie regulačného prostredia“ z 25. októbra 2005² opäť poukázala na potrebu zjednodušenia v oblasti štatistiky. Štrukturálna podniková štatistika a štatistika Intrastat sa jasne zaradili do programu na zjednodušenie právnych predpisov na roky 2005-2008 pripojeného k tomuto oznámeniu.

Záverly Rady z 8. novembra 2005 potvrdili aj to, že znižovanie tvorby štatistiky a zberu údajov si zaslúži pozornosť, najmä s ohľadom na osobitné potreby a obmedzené zdroje MSP.

Na úrovni Spoločenstva sa v rámci úsilia aj naďalej poskytovať kvalitnú štatistiku sleduje cieľ v podobe zníženia administratívneho zaťaženia a zjednodušenia. V rámci iniciatívy za lepšiu právnu úpravu sa pozornosť venuje požiadavke na informácie potrebné na kvantifikovanie

¹ KOM(2005) 217.

² KOM(2005) 535.

účinku a vplyvu politických opatrení. Činnosti sa v súčasnosti sústreďujú na štyri ťažiskové body: systematické skúmanie právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa štatistiky, či už prijatých alebo v procese prijímania, prípad za prípadom; používanie moderných IT technológií; využívanie príležitostí, ktoré ponúka rastúci význam európskych agregátov na rozdiel od národných ukazovateľov a využívanie celého potenciálu, ktorý predstavuje využívanie administratívnych zdrojov namiesto štatistických zisťovaní. Tieto opatrenia však treba ďalej rozvíjať. Oznámenie preto stanovuje strategický prístup k ďalšiemu znižovaniu administratívneho zaťaženia podnikov. Vychádza z dvoch hlavných akčných línií: **zjednodušenie** a **stanovenie** priorit. Obidve línie podporí **proces lepšieho plánovania**, ktorý predpokladá užšiu spoluprácu s členskými štátmi.

Toto oznámenie sa predkladá súčasne so všeobecným oznámením „Strategické preskúmanie lepšej právnej úpravy v EÚ“ ako konkrétny príklad toho, ako Komisia zamýšľa splniť svoje záväzky.

2. ZJEDNODUŠENIE

Administratívne zaťaženie podnikov by sa mohlo znížiť skombinovaním dvoch prvkov: po prvé, zjednodušenie požiadaviek na štatistiku vo vybraných prioritných oblastiach a po druhé, podpora štatistických nástrojov a metód, ktoré uľahčia plnenie spravodajskej povinnosti.

2.1. Prioritné oblasti pre zjednodušenie

Vo viacerých oblastiach, v ktorých zjednodušenie prichádza do úvahy, sa už zaviedli opatrenia, ktoré sa budú v blízkej budúcnosti ďalej rozvíjať.

2.1.1. *Intrastat*

Od zavedenia systému zberu údajov na účely štatistiky Spoločenstva v oblasti obchodu s tovarom medzi členskými štátmi (Intrastat) v roku 1993 sa vynaložilo veľké úsilie na zníženie zaťaženia podnikov. Stanovili sa prahy s cieľom oslobodiť veľký počet podnikov, znížil sa počet položiek nomenklatúry, niektoré údaje sa zmenili na nepovinné a v prípade komplexných výrobkov sa zaviedlo zjednodušené hlásenie.

Zjednodušovanie bude pokračovať podobným spôsobom a v blízkej budúcnosti bude viesť k ďalšiemu zníženiu zaťaženia spojeného s Intrastatom. V strednodobom až dlhodobom časovom horizonte sa však neočakáva, že dôjde k ďalšiemu významnému zníženiu zaťaženia respondentov. Komisia preto navrhne, aby sa systém vykazovania v strednodobom časovom horizonte prebudoval na jednosmerný. V súčasnosti sa štatistika obchodu medzi členskými štátmi EÚ zostavuje v rámci systému, v ktorom každá krajina hlási dovoz aj vývoz, každý tok sa teda hlási dvakrát. V jednosmernom systéme vykazovania sa budú štatistické údaje o tomto toku zbierať len v jednej krajine.

Tým by sa počet hlásení Intrastat síce mohol znížiť o viac než 50 % (v prípade hlásenia o odoslani), zavedenie jednosmerného systému však nie je vôbec jednoduché, keďže medzi členskými štátmi pre rozdiely v zbere a spracovaní údajov ešte stále existujú veľké rozdiely v zobrazovaní obchodných tokov. Preto je nevyhnutné, aby sa jednosmerný systém zavádzal postupne v určitom období a aby ho sprevádzali opatrenia potrebné na zabezpečenie prijateľnej kvality údajov. Na tento účel Komisia vypracuje komplexnú analýzu vplyvu zavedenia jednosmerného systému vykazovania. Preskúma sa, ktoré opatrenia na udržanie

kvality údajov bude potrebné prijať. Okrem toho budú členské štáty vyzvané, aby uskutočnili podobné štúdie na národnej úrovni. Na základe týchto dvoch skupín štúdií sa sformulujú odporúčania o implementácii jednosmerného systému vykazovania v úzkej spolupráci Eurostatu a členských štátov.

Predtým, ako bude môcť byť prijatý jednosmerný systém vykazovania, je potrebné vyjasniť niekoľko otázok. Patrí sem definovanie základného súboru údajov, harmonizovanie zberu a systémov spracovania údajov a výmena údajov medzi členskými štátmi. Ďalej sa musí preskúmať, ako lepšie využívať administratívne údaje, ako minimalizovať chyby v dôsledku nesprávneho zaradenia a ako vyriešiť otázku ochrany dôverných údajov.

V záujme vyriešenia týchto a iných otázok sa vypracuje podrobný akčný plán, ktorý sa prediskutuje s členskými štátmi.

- **Komisia navrhne dvojaký prístup, v ktorom sa v časovom krátkodobom horizonte doplní ďalšie zjednodušovanie v tradičnom duchu o jednosmerný systém vykazovania, ktorý sa v Intrastate začne používať v roku 2010.**

2.1.2. Štruktúrna podniková štatistika

Komisia navrhla vo februári 2006 rekodifikáciu nariadenia o štruktúrnej podnikovej štatistike³. Cieľom návrhu je prispôbiť túto dôležitú štatistiku novým politickým požiadavkám prostredníctvom zlepšenia v ukazovateľoch produktivity a zabezpečiť rovnaké pokrytie sektora služieb a sektora výroby. Všetky tieto témy majú pre lisabonskú stratégiu a pre dobudovanie jednotného trhu zásadný význam. Cieľom rekodifikovaného nariadenia o ŠPŠ je zároveň minimalizovať zaťaženie podnikov zrušením viacerých povinných ukazovateľov, v prípade iných ukazovateľov prechodom od ročného na viacročný zber a zrušením nepovinných ukazovateľov. Vo viacerých nových oblastiach sa odporučilo využívanie údajov z registrov.

Rekodifikované nariadenie o ŠPŠ je príkladom toho, aké druhy nástrojov sa môžu použiť na dosiahnutie zjednodušenia:

- **Rekodifikované nariadenie o ŠPŠ poskytuje štátom možnosť prispievať len k európskym agregátom** bez toho, aby museli predkladať číselné údaje so všetkými podrobnosťami. Nie je to výlučne európsky prístup, je to však krok smerom k významnému zníženiu zaťaženia.
- **Zaťaženie podnikov sa zníži aj využívaním administratívnych údajov.** V rekodifikovanom nariadení o ŠPŠ sa toto opatrenie zavádza aj v nových oblastiach. Údaje o demografii podnikov (nová oblasť v rekodifikovanom nariadení) sa budú získavať len z registrov, zber údajov teda pre podniky nebude predstavovať žiadne zaťaženie.

³ KOM(2006) 66, konečné znenie

2.1.3. Štatistika produkcie priemyselných výrobkov (Prodcom)

V záujme minimalizovania zaťaženia priemyselných podnikov, ktoré vyplynulo z nariadenia o zavedení štatistických zisťovaní týkajúcich sa priemyselnej výroby Spoločenstva⁴, sa podniklo niekoľko krokov:

- V roku 2005 sa zoznam výrobkov (zoznam Prodcom) zjednodušil zrušením položiek so slabou návratnosťou a položiek, pri ktorých mali podniky ťažkosti s vyplňovaním. Bola zrušená požiadavka hlásiť údaje o textilnej produkcii so štvrtročnou periodicitou.
- V roku 2006 bola zrušená požiadavka hlásiť údaje o produkcii ocele s mesačnou periodicitou.
- S členskými štátmi sa v súčasnosti vedú konzultácie o zrušení priemyselných služieb a medziproduktoch zo zoznamu na rok 2007.

Potenciálne zníženie zaťaženia vyplývajúceho zo zavedenia týchto opatrení je významné: napríklad zjednodušením v roku 2005 sa počet položiek v zozname Prodcom znížil z 5800 na 4500, požiadavka hlásiť údaje o textilnej produkcii so štvrtročnou periodicitou predstavovala pre respondentov neúmerne zaťaženie.

2.1.4. Transformácia podnikovej štatistiky

Jednotlivé oblasti podnikovej štatistiky by sa nemali sledovať izolovane. Na získanie úplnej predstavy o ekonomike založenej na zisťovaní podnikov je potrebná aj štatistika niektorých ďalších oblastí. Okrem toho sú jednotlivé oblasti štatistiky navzájom prepojené. Napríklad ŠPŠ patrí k najdôležitejším zdrojom národných účtov. Môže sa teda stať, že aj zrušenie požiadaviek v ŠPŠ môže zostať bez účinku, pretože údaje budú štáty zbierať naďalej pre potreby svojich národných účtov.

Komisia je presvedčená, že sa musí vykonať ešte viac a preto buduje program na transformáciu podnikovej štatistiky. Táto transformácia bude zahŕňať niekoľko opatrení na podporu členských štátov pri rozvoji metód, ktoré môžu pomôcť významne znížiť zaťaženie podnikov, ako napr. intenzívnejšie využívanie administratívnych údajov na štatistické účely, automatizovaný elektronický prenos štatistických informácií priamo z účtov spoločnosti, rozvoj a harmonizácia spôsobov odhadu a lepšia integrácia súborov mikroúdajov, čo členským štátom umožní efektívnejšie využívať existujúce informácie a tým znížiť zaťaženie podnikov. Komisia predloží koncom jesene návrh na modernizáciu podnikovej a obchodnej štatistiky, ktorý bude obsahovať opatrenia týkajúce sa možností znižovania zaťaženia. Tento návrh bude predložený v rámci viacročného programu na obdobie rokov 2008-2013, ktorý sa bude implementovať v úzkej spolupráci Eurostatu s členskými štátmi.

- **Komisia buduje program na transformáciu podnikovej štatistiky, ktorý sa zameria na zníženie zaťaženia podnikov efektívnejším spôsobom zberu údajov.**

⁴ Nariadenie Rady (EHS) č. 3924/91 z 19. decembra 1991.

2.1.5. Poľnohospodárska štatistika

Výbor pre štatistický program schválil 24. februára 2005 návrhy Eurostatu o budúcnosti európskej poľnohospodárskej štatistiky, ktorej cieľom je podstatné zjednodušenie a racionalizácia. Tieto návrhy sú v súčasnosti v procese implementácie:

- Zrušili sa viaceré výkazy a niektoré ďalšie národné výkazy sa zmenili na nepovinné.
- Zrušil sa mesačný zber absolútnych cien. Pri ročných absolútnych cenách sa zoznam výrobkov skrátil o polovicu. Od roku 2006 sa indexy cien sledujú štvrťročne a nie mesačne.
- Na obdobie ďalších desať rokov sa namiesto troch intermediálnych štrukturálnych zisťovaní fariem navrhujú len dve.
- Preskúmajú sa právne predpisy o zisťovaní stavu dobytku a živočíšnej výroby.
- Preskúmajú sa právne predpisy o štatistike obilnín a ostatných plodín.
- Došlo k spojeniu účtov lesného hospodárstva a účtov životného prostredia.
- Program zisťovaní o sadoch a vinohradoch sa bude revidovať v súlade s reformou týchto dvoch spoločných trhových organizácií.
- Do konca roku 2007 sa zavedie nový spoločný systém zberu a kontroly poľnohospodárskej štatistiky, ktorý významne zlepši kvalitu údajov a umožní znížiť náklady a administratívne zaťaženie.

Toto značné úsilie, ktoré sa v súčasnosti vynakladá na zjednodušenie poľnohospodárskeho štatistického systému a zníženie s ním spojeného zaťaženia by malo prispieť k splneniu požiadaviek vyplývajúcich z nových politických obáv v oblasti Spoločnej poľnohospodárskej politiky (rozvoj vidieka, životné prostredie a bezpečnosť potravín).

<p>• Komisia bude aktívne presadzovať zjednodušenie európskeho systému poľnohospodárskej štatistiky a bude sa usilovať zlepšiť kvalitu štatistiky.</p>

2.2. Nástroje na zjednodušenie

2.2.1. Európske agregáty

Dôvodom na zjednodušenie je aj narastajúci význam európskych agregátov pre tvorbu politiky na rozdiel od národných ukazovateľov. V oblasti krátkodobej štatistiky, ktorá má mimoriadny význam pre menovú politiku, bolo možné zjednodušiť povinnosť (podrobnosť členenia, aktuálnosť, periodicita) tých členských štátov, ktorých podiel na príslušnom európskom agregáte bol nižší ako 1 %, aspoň vo väčšine prípadov. Eurostat okrem toho navrhol zavedenie európskeho plánu zaradovania do vzoriek, ktorý by umožnil značné (až do 80 %) zníženie celkovej veľkosti vzoriek a tým aj celkového administratívneho zaťaženia. Rekodifikované nariadenie o ŠPŠ okrem toho členským štátom poskytne možnosť prispievať len do európskeho agregátu v najpodrobnejšom členení činností. Eurostat okrem toho podporuje myšlienku uskutočňovať priebežné zisťovania. Týmto postupom by sa znížila veľkosť vzoriek na zostavovanie európskych agregátov a zároveň by sa umožnilo zostavovanie národných ukazovateľov s nižšou periodicitou. Komisia bude aj naďalej

zistiť oblasti, v ktorých sa záujem presúva z národných údajov na európske agregáty, budovať nástroje a vyvíjať metódy na koordináciu výberových vzoriek a v prípade potreby zavádzať špeciálne európske zisťovania.

- **Návrhom Komisie pre Štatistický program Spoločenstva na roky 2008-2012 sa v určitých prípadoch podporí využívanie európskych výberových vzoriek.**

2.2.2. *Využívanie administratívnych údajov*

Vynakladané úsilie NŠÚ a zaťaženie respondentov sa prirodzene zníži, ak sa potrebné informácie už nebudú musieť získavať osobitnými štatistickými zisťovaniami, ale budú sa môcť získať z administratívnych registrov, ktoré sa vedú na iné účely. Eurostat si je vedomý toho, že z viacerých dôvodov je ťažšie harmonizovať administratívne údaje a tak zabezpečiť porovnateľnosť z nich odvodenej štatistiky. V prípade využívania administratívnych zdrojov sa musí vždy zvažovať porovnateľnosť na jednej strane a náklady NŠÚ a zaťaženie respondentov na druhej strane. Členské štáty majú odjakživa možnosť využívať zisťovania alebo administratívne údaje alebo ich kombináciu. Okrem toho samotný Eurostat používa (s vysokou periodicitou) administratívne zdroje údajov na extrapoláciu výsledkov zisťovaní (s nízkou periodicitou). Skombinovanie administratívnych údajov na extrapoláciu podporené pravidelnými porovnávacími zisťovaniami s nízkou periodicitou je bezpochyby stratégiou, ktorá zníži administratívne zaťaženie a náklady a preto nezostane len prípustná, ale aj aktívnejšie podporovaná zo strany Eurostatu.

- **Návrhom Komisie pre Štatistický program Spoločenstva na roky 2008-2012 sa v osobitných prípadoch podporí využívanie administratívnych údajov na štatistické účely.**

2.2.3. *Využívanie účtovných údajov*

Ďalším sľubným krokom vpred je priame využívanie štandardizovaných účtovných údajov prostredníctvom elektronických nástrojov. Údaje sa získavajú priamo z účtov podnikov bez špeciálneho dotazníka. Účtovné údaje, tak ako v prípade administratívnych údajov, sa môžu doplniť menšími zisťovaniami. Komisia podporí členské štáty tým, že zosúladí definície v právnych aktoch s definíciami v účtovných štandardoch, vybudovaním potrebných elektronických nástrojov a navrhne metódy cielených doplnkových zisťovaní a príslušné spôsoby odhadu.

2.2.4. *Koncepcia skladu údajov v podnikovej štatistike*

Úplné spojenie všetkých súborov údajov na mikroúrovni by výrazne uľahčilo využívanie a opätovné využívanie dostupných údajov. Informácie by sa zbierali len raz a opätovne by sa použili pri rôznych zisťovaniach, čím by sa znížilo zaťaženie a zvýšila využiteľnosť súborov údajov. Niektoré členské štáty už dosiahli vysoký stupeň integrácie údajov, ale do úplnej implementácie takýchto systémov chýba ešte veľa práce. Komisia má na mikroúrovni prístup len k obmedzenému súboru údajov, čo sťažuje opätovné využívanie informácií na európskej úrovni. Zavedenie integrovaných súborov údajov na úrovni Spoločenstva požadujú aj skupiny podnikov aktívne vo viacerých členských štátoch.

Jadro každého takéhoto systému predstavujú registre podnikov a úplná implementácia nového nariadenia o registroch podnikov má preto zásadný význam. Komisia bude okrem toho podporovať členské štáty vyvíjaním nástrojov a metód na úplnú integráciu súborov údajov.

- **Návrhom Komisie pre Štatistický program Spoločenstva na roky 2008-2012 sa podporí dostupnosť a využívanie mikroúdajov.**
- **Eurostat podporí vypracovanie nového postupu na prepojenie existujúcich mikroúdajov, čo umožní efektívnejšie využívanie údajov.**

2.2.5. *Diferenciácia požiadaviek*

Diferenciácia požiadaviek podľa váhy štátov v štatistických agregátoch by mohla významne znížiť zaťaženie podnikov a náklady niektorých národných orgánov a zároveň zlepšiť aktuálnosť agregátov za EÚ. Mala by sa využívať vo väčšej miere.

2.2.6. *Využívanie IT technológií a metodických inovácií*

V ďalšom kroku v rámci prebiehajúcich zameraných na využívanie účtovných údajov na štatistické účely (pozri časť 2.2.3) Eurostat spolu s členskými štátmi skúma uskutočniteľnosť používania elektronického formátu XBRL (eXtensible Business Reporting Language). Keďže podniky začínajú používať XBRL na predkladanie svojich účtov, štatistické organizácie by mali byť schopné získať štatistické údaje automaticky z účtovných údajov vo formáte XBRL. Na tento účel bola vytvorená pracovná skupina, v ktorej spolu pôsobia viaceré národné štatistické úrady a centrálné banky, a začalo sa pracovať na technickom rozvoji.

Eurostat okrem toho aktívne pracuje s Hospodárskou komisiou Spojených národov pre Európu na zlepšovaní postupov na automatizovaný zber prvotných údajov od podnikov.

Okrem toho Eurostat s inými medzinárodnými organizáciami podporuje rozvoj a presadzovanie formátu SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange), ktorý má štatút normy ISO. Tento štandard na báze XML umožňuje elektronický prenos štatistických údajov a metaúdajov medzi organizáciami a smerom k používateľom. Štandardy SDMX prispejú k tomu, že podnikom sa oplatí posielat' informácie štatistickým úradom.

Na zníženie administratívneho zaťaženia bude okrem toho podporený metodický výskum. Jeho základom je 7. rámcový program pre výskum (FP7).

- **Návrh na implementáciu formátu SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange) v určitých oblastiach štatistiky bude predložený členským štátom v prvej polovici roka 2007.**
- **Prvá výzva na predkladanie návrhov na výskum v oficiálnej štatistike v rámci 7. rámcového programu pre výskum (FP7), ktorá je plánovaná na začiatok roka 2007, bude ako jednu z možných tém obsahovať meranie a zníženie administratívneho zaťaženia.**

3. STANOVENIE PRIORÍT

Lepšie stanovenie štatistických priorít je ďalším základným prvkom procesu zjednodušenia. Posúdenie relevantnosti a užitočnosti štatistiky pre politiku EÚ je zásadný krok pri výbere prioritných oblastí, v ktorých prichádza zjednodušenie do úvahy.

3.1. Praktické uplatňovanie zásad

V súlade s príslušnými zásadami Kódexu postupov sa v oznámení z 25. mája 2005 definovali tri hlavné zásady stanovenia štatistických priorít.

- Prvá sa týka potrieb **používateľov a prínosu európskej štatistiky** – najmä z hľadiska jej relevantnosti pre tvorbu politiky na európskej úrovni.
- Druhá sa vzťahuje na **posúdenie nákladov** členských štátov, respondentov a Európskej komisie spojených s tvorbou štatistiky Spoločenstva.
- Tretia kategória zahŕňa „**osobitné otázky**“, ktoré majú význam pre efektívnosť nákladov na tvorbu oficiálnej štatistiky, vrátane zvažovania rôznych zložiek štatistickej kvality (napríklad „presnosť“ alebo „podrobnosť členenia“ oproti „aktuálnosti“) a možností flexibilnej spravodajskej povinnosti zameranej na základné európske potreby.

Na základe týchto zásad bola v spolupráci so štatistickými úradmi členských štátov vypracovaná kombinovaná kvalitatívna a kvantitatívna metóda posudzovania efektívnosti nákladov, ktorá bola vo vybraných oblastiach (štatistika dopravy a štatistika zahraničných pridružených podnikov) otestovaná v spolupráci s príslušnými národnými štatistickými úradmi a používateľmi štatistiky na úrovni Spoločenstva. Metódu vypracovanú podľa zásad a metodiky, ktoré boli použité aj v iných modeloch takéhoto druhu (model čistých nákladov EÚ alebo model štandardných nákladov v niektorých členských štátoch), a výsledky testov hodnotili pozitívne aj národné štatistické úrady.

Komisia (Eurostat) a národné štatistické úrady členských štátov, ktoré metódu spoločne vypracovali, sa dohodli, že ju budú priebežne zdokonaľovať, aby dospeli k čo najlepšiemu pomeru požiadaviek na jednoduchosť a praktickú uskutočniteľnosť analýz na jednej strane a na druhej strane požiadaviek na podrobnosť členenia a presnosť pri doladovaní efektívnosti vynaložených nákladov.

3.2. Realizácia metód

Ako odporučila Rada 8. novembra 2005, metóda je zapracovaná do návrhu viacročného programu na roky 2008-2012, ktorý Komisia onedlho predloží. Bude slúžiť ako spoločný nástroj štruktúrovaných, systematických a transparentných analýz na podporu politických rozhodnutí. Metóda zabezpečuje aktívnu účasť príslušných národných úradov na **posúdení celkových nákladov** členských štátov a respondentov podľa zásad EÚ modelu čistých administratívnych nákladov, ako aj nákladov Komisie. Zabezpečuje aj aktívnu účasť používateľov údajov na **posúdení prínosov** štatistiky, najmä pokiaľ ide o relevantnosť a užitočnosť pre politiky EÚ. V tomto smere by sa mala venovať väčšia pozornosť oblastiam, ktoré patria do výlučnej právomoci Spoločenstva ako oblastiam so spoločnými právomocami.

Podpora tvorby (národnej štatistiky a) štatistiky Spoločenstva predstavuje len malý podiel celkového administratívneho zaťaženia podnikov a najmä MSP. Zaťaženie sa však vníma ako oveľa väčšie. Na úrovni Spoločenstva Komisia naďalej skúma spôsoby, ktorými by prispela k všeobecnému úsiliu o minimalizovanie tohto zaťaženia. Z tohto dôvodu sa navrhuje uplatňovať metódu priebežne na:

- nové štatistické aktivity s veľkým finančným vplyvom na respondentov a
- existujúce požiadavky na štatistiku,

a tým štatistický program postupne vyvažovať. Keďže európsky štatistický systém je organizovaný ako sieť a funguje podľa zásady subsidiarity, bolo by to však možné len za cenu rozsiahlejších investícií zo strany členských štátov. Predovšetkým budú musieť poskytovať spoľahlivé údaje o nákladoch priamo spojených s požiadavkami Spoločenstva na tvorbu štatistiky.

- **Všetky nové štatistické projekty, ktoré budú pre poskytovateľov údajov, najmä pre podniky, pravdepodobne predstavovať ďalšie významné zaťaženie, budú pred implementáciou predmetom analýzy nákladov a prínosov.**
- **Všetky oblasti, na ktoré sa vzťahuje viacročný štatistický program (2008-2012), budú pred ukončením programu predmetom analýzy nákladov a prínosov.**

4. PROCES PLÁNOVANIA

Proces vedúci k stanoveniu štatistických programov Komisie sa prispôbi tak, aby sa podporili predovšetkým ciele, ktoré sa zameriavajú na zníženie nákladov členských štátov a respondentov. Program bude zahŕňať skúmanie plánovania v existujúcich oblastiach a v ročných diskusiách s používateľmi sa bude klásť väčší dôraz na otázku stanovenia priorit. V tejto súvislosti sa bude okrem stáleho dialógu s používateľmi v Komisii venovať osobitná pozornosť účasti reformovaného Európskeho poradného výboru pre štatistické informácie v hospodárskej a sociálnej oblasti (CEIES)⁵, ktorý by mal pomáhať Rade, Európskemu parlamentu a Komisii tým, že pri koordinácii strategických cieľov a priorit politiky Spoločenstva v oblasti štatistických informácií zabezpečí zohľadnenie požiadaviek používateľov a nákladov, ktoré vzniknú poskytovateľom informácií a tvorcom štatistiky.

Okrem toho súčasne diskutuje s členskými štátmi o revízii základného právneho rámca pre štatistiku Spoločenstva (najmä nariadenie Rady (ES) č. 322/97 zo 17. februára 1997 o štatistike Spoločenstva⁶) ponúkajú príležitosť na preskúmanie možností ešte väčšieho zapojenia NSÚ do vytvárania obsahovej náplne štatistických programov.

- **Návrh na reformu CEIES prijala Komisia 3. novembra 2006.**
- **Pri revízii základného právneho rámca štatistiky Spoločenstva sa budú skúmať možnosti intenzívnejšej účasti NSÚ na vytváraní obsahovej náplne štatistických programov Spoločenstva.**

5. ZÁVER

Efektívna hospodárska správa a tvorba politiky v Európskej únii na národnej úrovni aj na úrovni Spoločenstva vyžadujú kvalitnú štatistiku. Je to v súlade s neustálym dodržiavaním zásad lepšej právnej úpravy ako celku, vrátane zjednodušenia, ktoré patrí ku kľúčovým prvkom nového partnerstva pre rast a zamestnanosť zavedeného v roku 2005.

⁵ KOM(2006) 653, konečné znenie

⁶ Ú. v. ES L 52 z 22.2.1997, s. 1-7.

Opatrenia, ktoré v tomto oznámení predstavila Komisia, sú v súlade s touto celkovou stratégiou na zlepšenie regulačného a administratívneho prostredia a posilnenie konkurencieschopnosti na európskej aj národnej úrovni.

V oblasti štatistiky považuje Komisia za potrebné zabezpečiť, aby sa štatistika Spoločenstva prispôbila novým politickým požiadavkám, a zároveň znižovať tie požiadavky, ktoré majú pre politiku klesajúci alebo nepodstatný význam. Komisia odporúča systematické posudzovanie efektívnosti vynaložených nákladov v prípade nových a existujúcich požiadaviek vychádzajúcich z hlavných zásad. Vplyv a dôsledky všetkých nových legislatívnych návrhov sa budú naďalej systematicky vyhodnocovať a národné štatistické úrady budú informované o výsledkoch. Komisia má v úmysle vo všetkých týchto otázkach úzko spolupracovať s členskými štátmi a s koncovými používateľmi štatistiky Spoločenstva, ktorí svojou angažovanosťou zabezpečia, že sa ich ambície v tejto oblasti naplnia.

Snaha o vyvážený pomer požiadaviek a zdrojov nie je jednorazovou záležitosťou. Naďalej sa musí vynakladať úsilie a je potrebný súbor nástrojov, ktorý sa v strategickom kontexte použije tak, aby vyjadril väčšiu účinnosť a efektívnosť európskeho štatistického systému ako celku v zdokonalenej štatistike na podporu politik EÚ. Opatrenia a nástroje predstavené v tomto oznámení sú zapracované do budúceho viacročného štatistického programu Spoločenstva.

Vzhľadom na potrebu spoločnej účasti na stanovení priorít, zjednodušení a znížení administratívneho zaťaženia v oblasti štatistiky Spoločenstva Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby navrhované opatrenie schválili a v budúcnosti podporili rôzne iniciatívy na jeho realizáciu.